

Więści z kraju

Zmiany w ustawie o ochronie przyrody

Ministerstwo Środowiska udostępniło na stronie internetowej kolejny projekt zmiany *ustawy o ochronie przyrody* z 1 lipca 2010 r., już po konsultacjach międzyresortowych. Zmiana dotyczy reformy funkcjonowania parków narodowych.

Konieczność wprowadzenia zmian w ustawie o ochronie przyrody wiąże się z wejściem w życie ustawy o finansach publicznych oraz likwidacją do końca 2010 r. gospodarstw pomocniczych przy parkach narodowych.

Parki narodowe mają przybrać nową formę prawno-organizacyjną – zostaną przekształcone w państwowe osoby prawne-parki narodowe. Nieruchomości Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie parków narodowych, zostaną oddane państwowym osobom prawnym-parkom narodowym w użytkowanie wieczyste.

W zakresie finansowania parków narodowych, projekt zmiany ustawy o ochronie przyrody zakłada, że będą one uzyskiwały przychody z prowadzenia własnej działalności, czyli ze sprzedaży drewna oraz z udostępniania terenu na potrzeby turystyki i rekreacji. Dotacja budżetowa będzie jednym ze źródeł przychodów. W projekcie nie przewidziano żadnych mechanizmów gwarantujących finansowanie parków narodowych z budżetu państwa na poziomie co najmniej takim samym, jak obecny. Tej kwestii dotyczy jedno z licznych zastrzeżeń organizacji pozarządowych, zgłoszonych po opublikowaniu pierwszej wersji zmiany ustawy.

Pracownia na rzecz Wszystkich Istot za niepokojące uznała złagodzenie – w stosunku do poprzedniej wersji projektu – wymagań dla wniosku o wydanie zezwolenia Ministra Środowiska na odstępstwa od zakazów obowiązujących na terenie parku narodowego.

Kontrowersje budzi zapis o zezwalaniu na odstępstwa od zakazów, *gdy jest to uzasadnione celami szkoleniowymi lotnictwa Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w ramach przygotowania do misji poza granicami kraju, w przypadku rozwiązań alternatywnych i gdy nie spowoduje to negatywnego wpływu na przyrodę parku narodowego, w sytuacji gdy wydanie zezwolenia nie jest uzależnione od wyników uprzednio przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.*

Zmniejszony zostanie wpływ Państwowej Rady Ochrony Przyrody na konkursowy wybór dyrektora parku – w komisji zasiądzie tylko jeden przedstawiciel PROP. Dyrektorzy będą pełnić swoje funkcje aż do odwołania przez ministra.

Zmiana ustawy o ochronie przyrody ma wejść w życie 1 stycznia 2011 r.

W Kowarach udaremniono próbę samowoli

W drugiej połowie lipca udaremniono próbę nielegalnego rozpoczęcia realizacji stacji narciarskiej w Kowarach (Karkonosze). Na prośbę inwestora Burmistrz Kowar zlecił wycinkę ok. 5 tysięcy drzew rosnących na terenach gminnych, przeznaczonych na inwestycję.

Kowary. Fot. Krzysztof Okrański

Obszar ten jest siedliskiem takich ptaków, jak m.in. krogulec, gąsiorek i pliszka górska, derkacz, dzięcioł czarny i świergotek łąkowy. Podstawą do przeprowadzenia wycinki stała się opinia biegłego sądowego (nadleśniczy Nadleśnictwa Śnieżka). Stwierdził on, że przedmiotowy teren nie posiada istotnych walorów przyrodniczych, a wiek każdego z drzew nie przekracza 5 lat, a więc nie ma potrzeby uzyskania zezwolenia na wycinkę drzew. Natomiast z oględzin Pracowni wynika, że ok. 20% drzew jest w wieku, w którym ich wycinka wymaga uzyskania zgody.

Wycinkę rozpoczęto w połowie lipca, w trakcie trwania okresu lęgowego, czym naruszono przepisy o ochronie gatunkowej. Na dodatek wycinka ta nie była poprzedzona uzyskaniem stosownego zezwolenia. 21 lipca, dzień po stwierdzeniu wycinki, wrocławską Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska poinformowano o bezpośrednim zagrożeniu wystąpienia szkody w środowisku, Burmistrza Kowar wezwano do zaprzestania wycinki, a jeleniogórskie starostwo - do nałożenia kary za nielegalną wycinkę. O nierzetelności opinii biegłego poinformowano Prezesa Sądu Okręgowego oraz szefa Lasów Państwowych we Wrocławiu.

W wyniku tych działań wycinka została wstrzymana i należy spodziewać się nałożenia na gminę kar finansowych. To już drugi ujawniony przypadek nierzetelności dokumentacji środowiskowej dla tej inwestycji. Wcześniej inwestor upublicznił raport środowiskowy, który zataja pełny zakres inwestycji oraz pomija kluczowe aspekty środowiskowe.

Bory Tucholskie rezerwatem biosfery

Na przełomie maja i czerwca Międzynarodowa Rada Koordynacyjna programu „Człowiek i Biosfera” UNESCO dodała 13 nowych obiektów do światowej sieci rezerwatów biosfery - wśród nich są Bory Tucholskie.

Rezerwat Biosfery Bory Tucholskie jest dziesiątym i obecnie największym polskim rezerwatem biosfery. Pierwszym był Rezerwat Biosfery Białowieża (Białowiecki PN 1976).

Strefa rdzenna Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie, o powierzchni 7880,72 ha, obejmuje Park Narodowy Bory Tucholskie i 25 rezerwatów przyrody. Strefę buforową, o powierzchni 104 631 ha, tworzą 4 parki krajobrazowe: Tucholski, Wdecki, Wdzydzki i Zaborski, a strefę tranzytową, o powierzchni 207 tys. ha - tereny 22 gmin.

Status Rezerwatu Biosfery nie ma bezpośredniego przełożenia na ochronę tego terenu, a nadaje mu jedynie międzynarodową, rozpoznawalną na całym świecie markę, która przyczyni się do promocji Borów Tucholskich. I być może przysłuży się do nadawania rozwojowi lokalnemu bardziej zrównoważonego charakteru.

Opracowanie: Karina Nowicka-Kudłacz, Krzysztof Okrasiński